

Malin Ekblad

Kommunstyrelsen

malin.ekblad@trelleborg.se

Motion från Patrik Holmberg (S) angående huskurage

Patrik Holmberg (C) har inkommit med en motion om inrättande av konceptet Huskurage. Detta koncept bygger på att grannar, vid misstanke om, eller vid pågående våld i nära relationer knackar på dörren för att ”fråga hur det står till” för att därigenom förebygga eller förhindra den typen av våld. Vågar man inte knacka på så kan man hämta hjälp av andra grannar och/eller ringa polisen vid situationer som upplevs akuta eller hotfulla.

Beredning

Den bakomliggande tanken är god och bygger på omtanke och omsorg mot andra personer. Metoden saknar emellertid vetenskapligt stöd samtidigt som den medför såväl direkt som indirekt fara för den som ingriper men även för den drabbade.

Det är genom forskning välbelagt att våld i nära relationer utgör ett komplext och svårlöst samhällsproblem som kräver kunskap och erfarenhet för att hanteras. Resultatet från flera av varandra oberoende studier visar att ärenden om brott i nära relationer tillhör några av de absolut svåraste fallen för polisen att hantera och en av de situationer där flest poliser dödas (Johnson, R.R. 2011.; Breul, N. & Keith, M.; Lichtenberg, I.D., & Smith, A. 2001.; Wilson, S., & Zhao, J. (2008).; LEOKA: *Law Enforcement Officers Killed and Assaulted* (an FBI measure) in 2016.)¹.

Med anledning av detta finns numera ett krav på att minst två poliser ska närvara vid ingripandet, att dessa poliser har genomgått specialutbildning för att hantera den typen av ärenden samt att de har relevant och aktuell information om bl.a. gärningspersonen aktuella och tidigare status (Brandl, S.G, 1996)².

På motsvarande sätt arbetar även svensk polis där ett ingripande vid ”bråk i bostad” alltid utförs av minst en polispatrull (minst två personer) som genomgått både

¹ Johnson, R.R. 2011 *Predicting officer physical assaults at domestic assault calls*. Journal of Family Violence, 26, pp. 163-169.; Breul, N. & Keith, M. *Deadly Calls and Fatal Encounters – Analysis of U.S. law enforcement line of duty deaths when officers responded to dispatched calls for service and conducted enforcement (2010-2014)*.; Lichtenberg, I.D., & Smith, A. 2001. *How dangerous are routine police-citizen traffic stops? A research note*. Journal of Criminal Justice, 29, pp. 419-428.; Wilson, S., & Zhao, J. (2008). *Determining the correlates of police victimization: An analysis of organizational level factors on injurious assaults*. Journal of Criminal Justice, 36, pp. 461-468.; LEOKA: *Law Enforcement Officers Killed and Assaulted* (an FBI measure) in 2016.

² Brandl, S.G. 1996. *In the line of duty: A descriptive analysis of police assaults and accidents*. Journal of Criminal Justice, 24(3), pp. 255-264

utbildning och övning i insatser av denna karaktär. Samtliga ingripanden föregås av registerslagningar och om möjligt sökning efter annan information som kan påverka insatsen. Ju mer informerad polisen är desto bättre och säkrare arbete kan de utföra. För att bilda sig en bra uppfattning om riskerna i det aktuella fallet genomför polisen alltid en initial riskanalys. Denna grundar sig i sin tur på ett strukturerat och vetenskapligt baserat riskbedömningsinstrument, SARA³.

Att knacka på hos grannen i tron om att det därigenom går att förhindra våld i nära relationer är farligt. Personer som gjort sig skyldiga till våld i nära relationer är mer sannolika att ha alkohol/drogproblem jämfört med personer utan sådan historik (Dutton & Hart, 1992; Gondolf & White, 2001; Riggs et al., 2000; Schumacher et al., 2000; Tolman & Bennet, 1990) vilket även medför en förhöjd risk för våld mot den som ingriper (Johnson, R.R., 2011).

Risken för angrepp mot polis (eller den som ingriper) ökar dessutom om förövaren överraskas av ett ingripande, om förövaren slagit sönder inredning eller föremål, om förövaren är arbetslös, om förövaren uppvisar aggressivitet mot polisen (eller den som ingriper), om förövaren upplever att han inte kan kontrollera sin partner och att någon annan ”lägger sig i” situationen samt om detta dessutom sker i förövarens bostad (Johnson, R.R., 2011).

En annan i sammanhanget intressant studie visar att kvinnor är mer benägna att ingripa vid våld i nära relationer, samtidigt som de löper större risk att skadas vid ett ingripande (kvinnor upplever ofta situationer som mer hotfulla än män, och känner därmed ett större personligt ansvar för att ingripa i jämförelse med män som inte ingriper lika ofta) (Rabe-Hemp, C.E., & Schuck, A.M. 2007)⁴.

Sammantaget visar forskningsresultaten att den metod som förespråkas av Huskurage är mycket farlig och kan i värsta fall leda till angrepp mot den som vill hjälpa till. Av den anledningen uppmanar därför Trelleborgs kommun sina invånare att ringa polis vid misstanke om brott.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslå besluta att föreslå Kommunfullmäktige besluta

Att införa en modell i Trelleborgs kommun som uppmanar grannar att ringa polisen om man misstänker våld i hemmet.

Att ge den operativa gruppen inom ramen för Tryggare Trelleborg i uppgift att ta fram en modell för ett koncept avseende huskurage som går ut på att man kontaktar polisen för att sedan implementera detta hos fastighetsägare i kommunen

³ SARA är förkortning för Spousal Assault Risk Assessment guide (Screening Version). Instrumentet har utvecklats av P. Randall Kropp, Stephen D. Hart vid Simon Fraser University och Henrik Belfrage vid Rättspsykiatriska regionkliniken, Sundsvall.

⁴ Rabe-Hemp, C.E., & Schuck, A.M. 2007. *Violence against police officers*. Police Quarterly, Vol. 10, Issue 4, pp. 411–428